

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Zastępca Dyrektora
Eliza Wiśniewska

DUS-III.055.3.2023.ES
Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny i Polityki Społecznej, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) zawiadamia, że Pani petycja w sprawie:

- 1) „modyfikacji druku¹⁾ poprzez dodanie więcej pozycji numerów statystycznych choroby – ponieważ wiele chorób współistniejących mogą być przyczyną lub się nakładać”,
- 2) „wprowadzenia renty socjalnej II° w przypadku wydania w sposób ciągły zaświadczeń niezdolności do pracy co najmniej 3 miesięcy”,

- została rozpatrzona negatywnie.

Uzasadnienie

Pani petycja w sprawie modyfikacji zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy jak i wprowadzenia renty socjalnej II° przekazana została przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 21 kwietnia 2023 r.

W części pierwszej petycji wnosi Pani o modyfikację zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy ZUS ZLA poprzez rozszerzenie numerów statystycznych choroby. Wskazuje Pani, że jest wiele chorób współistniejących, które mogą być przyczyną lub się nakładać.

Odnosząc się do Pani postulatu należy wskazać, że kwestia zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy została uregulowana przepisami ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 1732, z późn. zm.).

-
- 1) zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy ZUS ZLA

Na podstawie art. 53 ust. 1 powołanej ustawy, zaświadczenia lekarskie o czasowej niezdolności do pracy są przede wszystkim dowodem stwierdzającym czasową niezdolność do pracy z powodu choroby, pobytu w szpitalu albo konieczność osobistego sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny uprawniającym do wypłaty zasiłku chorobowego albo zasiłku opiekuńczego.

Zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy jest wystawiane w formie dokumentu elektronicznego zgodnie ze wzorem ustalonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy zawiera:

- 1) identyfikator i datę wystawienia zaświadczenia lekarskiego;
- 2) dane ubezpieczonego: pierwsze imię, nazwisko, numer PESEL, albo serię i numer paszportu i datę urodzenia, jeżeli nie nadano numeru PESEL, oraz adres miejsca pobytu ubezpieczonego w czasie trwania niezdolności do pracy;
- 3) dane płatnika składek: numer identyfikacji podatkowej lub numer PESEL albo serię i numer paszportu, jeżeli nie ma obowiązku posługiwania się NIP i nie nadano numeru PESEL, oraz rodzaj identyfikatora płatnika składek;
- 4) imię, nazwisko i numer prawa wykonywania zawodu wystawiającego zaświadczenie lekarskie oraz adres miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 5) okres orzeczonej czasowej niezdolności do pracy, w tym okres pobytu w szpitalu;
- 6) informacje o okolicznościach mających wpływ na prawo do zasiłku chorobowego lub jego wysokość podane z zastosowaniem kodów literowych;
- 7) wskazania lekarskie - odpowiednio: chory powinien leżeć albo chory może chodzić;
- 8) okres zwolnienia od wykonywania pracy z powodu konieczności sprawowania osobistej opieki nad chorym członkiem rodziny, datę urodzenia tego członka rodziny i stopień jego pokrewieństwa lub powinowactwa z ubezpieczonym;
- 9) numer statystyczny choroby ubezpieczonego ustalony według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych;
- 10) oznaczenie instytucji, w której ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia.

Odnosząc się do wpisywanych przez lekarza w zaświadczeniach lekarskich o czasowej niezdolności do pracy numerów statystycznych choroby należy wskazać, że numery statystyczne choroby wpisywane w zaświadczeniach lekarskich ZUS ZLA pełnią przede wszystkim funkcję statystyczną.

Na podstawie obowiązujących przepisów przy ustalaniu prawa do zasiłków z ubezpieczenia chorobowego nie ma znaczenia, czy niezdolność do pracy spowodowana była tą samą czy inną chorobą.

W myśl art. 8 i 9 powołanej ustawy, zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby jak również niemożności wykonywania pracy z przyczyn ściśle określonych ustawą nie dłużej niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży nie dłużej niż przez 270 dni.

Do okresu zasiłkowego wlicza się wszystkie okresy nieprzerwanej niezdolności do pracy jak również okresy niemożności wykonywania pracy z przyczyn określonych ustawą. Do okresu zasiłkowego wlicza się okresy poprzednich niezdolności do pracy, jeżeli przerwa pomiędzy ustaniem poprzedniej a powstaniem ponownej niezdolności do pracy nie przekraczała 60 dni. W związku z powyższym obecnie przy ustalaniu okresu zasiłkowego nie ma znaczenia, czy niezdolność do pracy spowodowana była tą samą czy inną chorobą.

Dodatkowo należy wskazać, że numery statystyczne chorób wpisywane w zaświadczeniach lekarskich o czasowej niezdolności do pracy są ustalane według Międzynarodowej

Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych. Klasyfikacja ta została opracowana przez specjalistów Światowej Organizacji Zdrowia i jest okresowo uzupełniana. Klasyfikacja wykorzystywana jest nie tylko przy wystawianiu zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy ale przede wszystkim służy w codziennej pracy lekarzom przy wypełnianiu dokumentacji medycznej. Stosowanie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych pozwala m.in. na ujednoczenie sposobu zapisu stawianej diagnozy przez lekarzy, ułatwia organizację pracy lekarzy a także dostarcza danych statystycznych odnośnie zapadalności na rozmaite schorzenia w różnych rejonach świata.

Wystawienie zaświadczenia lekarskiego potwierdzającego niezdolność do pracy z powodu stwierdzonej choroby i koniecznego leczenia, wymagającego powstrzymania się od pracy stanowi element bardzo ściśle, wręcz nierozłącznie, powiązany z innymi rodzajami świadczeń zdrowotnych, a w szczególności z udzieloną przez lekarza poradą, wykonanym badaniem czy pobytem w szpitalu. Wobec powyższego kody statystyczne choroby wpisywane w zaświadczeniach lekarskich o czasowej niezdolności do pracy nie mogą odbiegać od kodów wpisywanych przez lekarzy w różnego rodzaju dokumentacji medycznej. Dlatego też uprzejmie wyjaśniam, że nie jest możliwa zmiana przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w zakresie wzoru zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy i wpisywanych w nim numerów statystycznych choroby.

Odnosząc się do Pani drugiego postulatu wprowadzenia renty socjalnej II° informuję, że przesłanki przyznania świadczenia w postaci renty socjalnej reguluje ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2022 r. poz. 240, z późn. zm.). Na jej podstawie renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25. roku życia,
- 3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Osobie, która spełnia powyżej określone warunki, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Renta socjalna okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji jednostki organizacyjnej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Tytułem do otrzymywania renty socjalnej jest zatem posiadanie orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy oraz jednocześnie powstanie naruszenia sprawności organizmu powodującego niezdolność do pracy w okresach wskazanych w art. 4 ustawy o rencie socjalnej.

Fakt posiadania zaświadczenia stwierdzającego niezdolność do pracy nie powoduje automatycznie przyznania renty socjalnej. W celu ubiegania się o to świadczenie należy złożyć wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który ustali stopień niezdolności do pracy i pozostałe przesłanki uprawniające do renty socjalnej.

Wskazane w ustawie o rencie socjalnej przesłanki nabycia prawa do tego świadczenia oznaczają, że renta ta przeznaczona jest dla osób, które z powodu wcześniej powstałej

niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy, a często nawet zdobycia jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych.

Biorąc pod uwagę powyższe uprzejmie wyjaśniam, że w chwili obecnej w Ministerstwie nie jest rozpatrywana kwestia nowelizacji przepisów ustawy o rencie socjalnej w zakresie zmiany zasad przyznawania tego świadczenia poprzez wprowadzenie renty socjalnej w przypadku wydania zaświadczeń o niezdolności do pracy trwającej łącznie powyżej 3 miesięcy.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku
Eliza Wiśniewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Załącznik: klauzula dotycząca przetwarzania danych osobowych przez MRIPS

Otrzymuje:
Biuro Dyrektora Generalnego
Do nr BDG-IV.055.1.28.2023.BB